SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 1. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 2, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го СІЧНЯ 1993. Ч. 1. РІК С.

В Україні створено нову партію

Київ (УНІАР). — Тут відбувся установчий з'їзд Української Партії Справедливости.

Ця партія створена за ініціятивою низки громадських організацій, зокрема Української Спілки Ветеранів Афганістану, Спілки „Чорнобиль" і Спілки Офіцерів України. УПС прогололошує себе партією парляментарного типу. Її мета — створення дійсно справедливого суспільства, яке надало б рівні можливості для розвитку і здійснення прагнень, здібностей та ініціятиви усіх його членів.

На з'їзді ухвалено звернення до інших політичних партій та організацій.

Порушено фінансово-господарські закони

Київ (УНІАР). — Комісія, утворена Кабінетом Міністрів України, встановила, що керівництво Чорноморського морського пароплавства допустилось грубих порушень законів у питаннях фінансово-господарської діяльности, чим завдало чималих втрат не лише пароплавству, але й державі. На думку комісії, матеріяли перевірки повинні бути передані до генеральної прокуратури України.

Заплановано семінар для медиків

Київ (УНІАР). — У республіканському інституті педіятрії, акушерства та гінекології плянується провести семінар українських медиків з питань плянування сім'ї.

Головним організатором семінару став недавно заснований відомою голландською компанією „Органум інтернешенел" центр продукції людини. За допомогою центру голландські фахівці безкоштовно передають українським медикам найновіші інформації про лікування безплідности, різноманітних захворювань і засоби контрацепції.

Отець П. Гайда відправить свою Службу Божу у Бриджпорті

Бриджпорт, Конн. — Місцевий Церковний комітет і Марійська Дружина разом з о. парохом повідомляє, що в неділю, 3-го січня, о год. 10-ій ранку тут в церкві св. Покрови відбудеться преміція о. Павла Гайди. Це буде перша його Служба Божа у тій парафії, де він був членом від 1977 до 1986 року. Після Служби Божої буде Різдвяна Профора о год. 12-ій у церковній залі.

Отець П. Гайда і ціла його родина є членами 59-го Відділу УНС у Бриджпорті. Управа 59-го Відділу запрошує своїх членів взяти участь у тих святкуваннях. За інформаціями слід телефонувати до секретаря Відділу Тараса Сливінського (203) 375-6995.

СПІВПРАЦЯ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ІТАЛІЄЮ ЗРОСТАЄ

Київ (УНІАР). — Італійський інститут зовнішньої торгівлі відкрив своє бюро в Україні. Італія є на першому місці, коли йдеться про доставу своїх товарів і продуктів в Україну.

Український відділ інституту допомагає італійським фірмам орієнтуватися на ринку України, встановлювати контакти з місцевими партнерами та сприяти виходові на італійський ринок українських фірм та установ. Як зауважив амбасадор Італії в Україні Вітторіо Сурдо, відкриття цього відділу є доказом уваги, з якою Італія ставиться до розвитку економіки в Україні.

УКРАЇНА І БІЛОРУСЬ ПІДПИСАЛИ УГОДИ

Київ (УНІАР). — Шістнадцять двосторонніх угод між Україною та Білоруссю стали дійсністю після офіційних відвідин України делегацією Білорусі на чолі з прем'єром Вячеславом Кебічем.

Угоди укладені в економічній та фінансовій галузях з приводу вільного пересування громадян обох держав через спільний кордон. Підписали протоколи також представники міністерства оборони.

Голова Ради Міністрів республіки Білорусь мав розмову з Президентом України Леонідом Кравчуком та прем'єром України Леонідом Кучмою.

Появилася наукова праця проф. В. Петришина

Ню Бранзвик, Н.Дж. — Професор математики Ратгерського університету Володимир Петришин саме закінчив монографію про теорію і застосування А-властивих операторів, яка призначена для фахівців в нелінійній функціональній аналізі.

Ця високоякісна математична праця, видана Видавництвом Марсел Деккер з Ню Йорку і Швайцарії, появилася друком на 392 сторінках у 3,000 примірниках, з відповідними ілюстраціями. Книжка коштує 115 ам. дол., а коли закуповується її більше як п'ять примірників, то вона коштує 55 дол., але лише для вжитку в школах.

Твори Г. Сковороди появляться англійською мовою

Юніверсіті Парк, Па.. — У Стейтовому університеті Пенсильванії підготовляється на 1994 рік видання вибраних творів українського філософа Григорія Сковороди в перекладі на англійську мову.

Саме на 1994 рік припадає 200-ліття від смерти цього визначного мислителя і такий переклад буде дуже на часі. Його підготовляють спільно д-р Михайло Найдан зі Стейтового університету Пенсильванії і д-р Оксана Забужко з Академії Наук України. У збірці буде поміщено переклад „Саду божественних пісень", п'ять філософічних праць Г. Сковороди і понад сотня його листів. Більшість із цих матеріялів буде вперше видруковано англійською мовою, що дасть можливість американським літераторам і науковцям запізнатися із працями Г. Сковороди. Крім двох професорів, що є відповідальними за видання, співпрацює в ньому поет Аскольд Мельничук, проф. ·

(Закінчення на стор. 4)

ГЕОГРАФІЧНА УСТАНОВА В ЗСА ВІДРОСІЙЩУЄ УКРАЇНУ

Ню Йорк. — Вже на початку 1992 року Советський Союз „стирали" з великого глобусу, який стоїть при вході до поважної американської установи — Крайового географічного товариства у Вашінгтоні. На місці СССР замальовали границі та назви для новостворених держав Східної Европи та Центральної Азії.

Тепер згадане товариство цілковито перейшло на осібну систему англійської транскрипції для українських географічних назв, видаючи свій шостий, доповнений Атлас світу. Понад 300-літня русифікація України зближається до кінця. Це саме тому, що якраз цей атлас є головним джерелом для багатьох редакцій та видавництв світу. Представництво Українського Картографічного Агентства вже почало повідомляти видавництва про зміни, які вони повинні ввести щодо України.

Державна картографічна служба України готується до прийняття системи для англомовної транскрипції української мови. У відсутності рішення з Києва, згадане товариство наразі вживає систему прийняту державною службою ЗСА. В цій системі подаються українські міста в такий спосіб: Kyyiv, L'viv, Khmel'-nyts'kyy, Kryvyy Rih, Uzhhorod, Zaporizhzhya, Odesa і т.д. Українська служба бере до уваги можливість прийняти систему без апострофів на місці українського м'якого знака (наприклад, Lviv замість L'viv) та без зайвих букв (Zaporizhya замість Zaporizhzhya).

В своїй передмові редактор атласу Віллім Грейвс пише, що „У випадку незалежної України, наприклад, понад 95 відсотків всіх назв вернулися до історичних назв до-комуністичних часів". Треба додати, що й царська Москва вела русифікацію в своїй імперії.

Правда, новий атлас ще має певні неточності щодо України. Помимо того, що в списку України включають до європейських держав, карта, на якій показана Україна, в найбільших деталях знаходиться в підрозділі „Азія" під назвою „Західня Росія". Львів на цій та інших загальних картах (але не всіх) передається як „L'vin". Тому, що Україну включають до Азії, спеціяльна карта Києва знаходиться серед аналогічних карт міст Кольомбо (Срі Ланка), Калькутта (Індія), Бангкок (Таїланд).

Балтійські держави Естонію та Латвію найкраще видно на карті в підрозділі „Европа" під назвою „Скандинавія". Натомість Литву найкраще видно на спеціяльній карті під назвою „Польща, Литва і Чехо-Словаччина", де також видно в найбільших деталях західні частини Білорусі та України. Молдову видно на карті „Балкан" в підрозділі „Европа". На схемах температур світу, Одесу (яка передається вже українським "Odesa" замість російським "Odessa") включено до Азії. Також помилково подано російський Єкатеринбург (колишній Свердловск) як українське місто, а в індексі дають координати, які знаходяться в Україні.

На більших картах, де немає дрібних деталів, столиця України ще подається „Kiev". На більш детальних картах подають українську версію „Kyyiv" перше, а російську версію „Kiev" в дужках. Так само практикується із такими містами: „Moskva" (Moscow), „Warszawa" (Warsaw) і т.д. На схемі часових полос світу вживають ще одну версію: „Kiyev".

Читачі напевно зауважать, що деякі українські міста передаються ще російським способом („Meli-

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ЗУСТРІЧАВ НОВИЙ РІК У СОМАЛІЇ

Вашінгтон. — У середу, 30-го грудня, президент Джордж Буш відлетів у Сомалію, де він зустрічав Новий рік з американським військом, яке там перебуває. Візита американського Президента в Сомалії, за словами самого Дж. Буша, повинна висловити „почуття американського народу до цієї країни і до хоробрих американських хлопців, які ризикують життям заради врятування сомалійців, що голодують".

У Сомалії Дж. Буш відвідав Байдоа — „місто смерти", як називають його сомалійці, а також побував у частинах американських морських піхотинців. До речі, охороняли Президента в Сомалії саме морські піхотинці.

Представник американських військових у Могадішо повідомив, що у шестиповерховому будинку навпроти американської амбасади у Могадішо знайдено цілий арсенал зброї, навіть ракети. В останні дні з даху цього будинку неодноразово відкривали вогонь по американських вояках. На думку представника морської піхоти полковника Фреда Пека, „Президент ЗСА ще ні разу не опинявся в країні, де панує анархія, а тому його візита надто небезпечна".

Із Сомалії Дж. Буш має намір поїхати в Росію, де в Сочі з російським президентом Борисом Єльцином підпише договір про зменшення стратегічних наступальних озброєнь Старт-II.

Після підписання договір буде представлений на ратифікацію в Сенат ЗСА, де, на думку президента Буша, не буде ніяких перешкод. Президент-елект Билл Клінтон також підтримав підписання договору про розброєння.

Виконують накази міністра оборони України

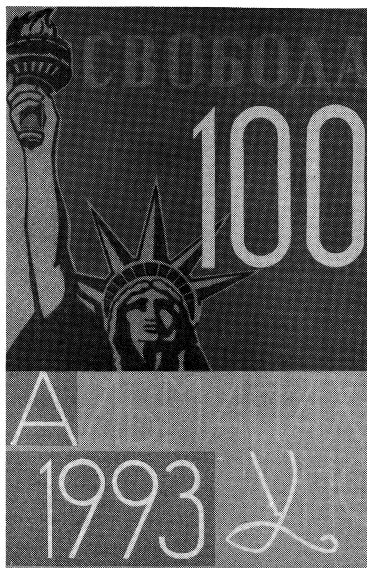
Севастопіль (УНІАР). — Сюди приїхав перший заступник начальника головного штабу збройних сил України генерал-лейтенант Георгій Живиця та заступник міністра оборони України генерал-майор Анатолій Лопата. Метою їхнього приїзду було перевести під повну юрисдикцію України судноремонтних підприємств Чорноморської фльоти відповідно до наказів міністра оборони України Костянтина Морозова.

Навчання закінчено

Харків (УНІАР). — В обласній державній адміністрації завершилися підсумкові заняття з основ підприємництва, які були проведені американськими фахівцями з малого бизнесу — представниками Міжнародного корпусу миру. Співробітники обласної державної адміністрації навчалися адміністрування, продажу, принципів міжнародної торгівлі, розглядали інші питання, пов'язані з комерцією та іноземною бизнесу. Заняття тривали продовж двох тижнів.

На початку 1993 року 10 слухачів курсів будуть підвищувати свої кваліфікації в ЗСА, де вони пробудуть шість тижнів.

Почалась висилка Альманаха УНС'93, присвяченого 100-літтю „Свободи"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Л. В-а). — Напередодні ювілейного року „Свободи", в якому відзначатиметься столітній ювілей цього найбільшого і єдиного щоденника на Заході і найстаршого українського часопису у світі появляється черговий Альманах-Календар Українського Народного Союзу на 1993 рік.

Вже почалась висилка цього 288-сторінкового багатоілюстрованого видання до всіх передплатників „Свободи".

В цьому Аламанасі, вже 83-му за чергою, зібрані цікаві й цінні матеріяли з різних ділянок українського себевияву, зокрема багаті два розділи, цілком пов'язані з ювілеєм „Свободи" під назвою „Слава Тобі, 'Свободо!' " і „Століття, а все молода". Тут обзиваються коротко до читача будивничі щоденника, такі як о. Григорій Грушка, і пізніші — д-р Семен Демидчук, проф. Дмитро Дорошенко, Омелян Рев'юк, Лука Мишуга, Антін Драган, Михайло Сосновський та інші, а грунтовніше пишуть про „Свободу" сучасники, журналісти, що безпосередньо мають відношення до щоденника і часто появляються на її сторінках: Іван Кедрин, Володимир Левенець, Петро Часто, Любов Коленська, Ольга Кузьмович, Омелян Твардовський, Володимир Барагура, Василь Дідюк та інші.

Великий розділ присвячений українській культурі. Він включає таких авторів як Іван Лесько, Михайло Лоза, Іванна Савицька, Наталія Кібець, Андрій Качор, Михайло Паламар та інших; між авторами є і урядники з України.

Як і в інших альманахах УНСоюзу, редакція цього ювілейного видання не забула про українських поетів. Є вірші Василя Щурата, Павла Чубинського, Остапа Грицая, Олександра Колесси, Віри Лебедової-Константинії Малицької, Анатолія Юриняка, Галини Маняко і клясиків — Лесі Українки, Івана Франка, Олекси Стефановича, Юрія Клена, та молодих поетів з України — Ірини Вовк та Леоніда Федорука.

Окремо виділений розділ про „Смертоносні роки" — Великий голод 1932/33. Цієї теми торкаються Іван Юрченко, Олена Клюєва, Євгенія Бойко-Дінер. Є і стаття про о. Маркіяна Шашкевича у 150-ліття його смерти.

Ціна за Альманах 12 дол. піднесена на два доляри в порівнянні з попередніми роками тільки тому, що це збільшене об'ємом видання і поштові оплати вищі, ніж у попередніх роках, нічого при цьому не згадуючи про щорічну інфляцію і зрости коштів друку. Проситься передплатників не повертати, бо це обтяжує видавництво додатковими поштовими оплатами. Особи, які не можуть заплатити за книжку, просимо прийняти її як дарунок від УНСоюзу і В-ва „Свободи".

СВЯТ-ВЕЧІР В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Управа місцевого, 5-го відділу Організації Оборони Лемківщини влаштовує традиційний Свят-вечір, який відбудеться в суботу, 9-го січня, о год. 6-ій вечора в Українському Народному Домі, 140 Проспект авеню в Ірвінгтоні. Після вечері, о год. 9-ій вечора розпочнеться забава при звуках оркестри „Журавлі". В програмі вечора — виграші та інші атракції. В часі забави — буфет з холодними та гарячими напоями та солодким. Вступ на вечерю і забаву — 20 дол. від особи, тільки на забаву — 10 дол. від особи. Зголошуватися слід на числа телефонів (908) 687-7363 та (201) 761-0468.

НОВИЙ РІК

З уваги на свято Новий Рік у п'ятницю, 1-го січня, це число „Свободи" друкується з датою суботи, 2-го січня 1993 року. Наступне число „Свободи" друкуватиметься у понеділок, 4-го січня, з датою вівтірка, 5-го січня. — Ред.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ-ЕЛЕКТ ЗСА Билл Клінтон дістав звання почесного члена Університетського коледжу в Лондоні — одного з найбільш престижних навчальних закладів Оксфордського університету. Як відомо, Б. Клінтон вчився в цьому коледжі в кінці 1960-их років. Ректор Університетського коледжу Джан Олбері сказав: „Ми дуже раді цьому. Чудово, що нашим вченим колегою став президент З'єднаних Стейтів". Від Клінтона не будуть вимагати читати лекції в коледжі, провадити семінари або займатися науковою працею. „Все, що потрібно робити президентові, це приїжджати до нас двічі на рік на урочисту сесію", — пояснив Дж. Олбері. Ректор коледжу обвинуватив американських республіканців у тому, що вони розвинули „жахливу кампанію" з метою очорнити перебування Клінтона в Оксфорді.

ДВОМОТОРОВИЙ ЛІТАК, який вилетів з Гавани в туристичний рейс на пляж Варедеро на північному побережжі Куби змінив маршрут і приземлився на летовищі в Маямі. Пілот заявив, що його змусили летіти на Флориду під загрозою смерти, а половина пасажирів літака попросила політичного притулку у ЗСА. Вважають, що кубинський пілот став жертвою повітряного тероризму. На покладі літака перебувало 45 дорослих і 8 дітей, з них майже всі претендують на статус політичних втікачів. Представник митної служби ЗСА в Маямі Майкл Шіген заявив, що на покладі кубинського літака не знайдено вогнепальної зброї, поставивши тим самим під сумнів слова пілота, що його змусили летіти в Маямі.

ПОНАД 8 МІЛ. ДОЛ. ВИКРАДЕНО пізно увечорі в неділю, 27-го грудня, зі сейфу компанії інкасаторських бронььованих авт „Гадсон" у районі Ґрін Пойнт в Брукліні, Н. Й. Серед подібних пограбувань ця остання займає друге місце за всю історію Ню Йорку і одне з найбільших в історії З'єднаних Стейтів.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ куплять плутоній-238, який продукує Росія, для використання в своїх космічних кораблях. Згідно з контрактом, ЗСА куплять 40 кг плутонію за 57.3 міл.дол. Про це повідомила представниця департаменту енергетики Мері Гайнц. Вона сказала, що спочатку буде куплено 5 кг плутонію-238 за 6 міл. дол. Асистент секретаря департаменту енергетики у справах нуклеарної енергії Віллям Янг назвав контракт „подією в американсько-російських відносинах". ЗСА використовують радіоізотопи типу плутоній-238 в енергетичних приладах впродовж 30 років, у тому числі і в космічних кораблях „Галілео".

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ООН Бутрос Бутрос-Ґалі виступив за збільшення міжнародних миронoсних сил на Балканах, зокрема за те, щоб увести додатковий десятитисячний військовий контингент в Боснію і Герцеговину. Тепер в республіках колишньої Югославії є до 15,000 вояків сил ООН, однак їх не вистачає для успішного виконання головних функцій. Б. Бутрос-Ґалі вважає, що ті додаткові 10,000 осіб дозволять заблокувати кордони Боснії продовж 1.110 кілометрів і тим зроблять ембарго, запроваджене Радою безпеки, більш ефективним.

У ВІВТОРОК, 29-ГО ГРУДНЯ, обидві палати югославського парляменту відмовили в довір'ї прем'єр-міністрові Міланові Паничеві. У верхній палаті проти нього було подано 30 голосів, а за нього — 5, у нижній — проти 95, за — тільки 2. Це друга і вже, очевидно, остаточна його поразка. 27-го грудня у президентських виборах він програв проти колишнього комуніста Слободана Мілошевича. Вернувшись на батьківщину з Америки, де став мільйонером, Панич погодився очолити уряд, щоб, як він сподівався, „врятувати Югославію". Тепер виявилося, що прихильників „великої Сербії" у парляменті і загалом у суспільстві є більше, ніж прихильників здорового глузду і миру.

У ВІВТОРОК, 29-ГО ГРУДНЯ, заприсяжено нового президента Бразилії Ітамара Франку. Він замінив на посту керівника держави Фернанда Кольора, якого позбавили влади у висліді імпічменту 2-го жовтня ц.р. Франку заявив, що продовжить політику Кольора щодо ринкової реформи. Як відомо, раніше Франку був прихильником державного регулювання в економіці. Згідно з останніми опитуваннями громадської думки, 34 відсотки опитаних вважають прихід до влади Франку позитивним фактом, 11 відсотків сказали навпаки.

У ВІВТОРОК, 29-ГО ГРУДНЯ, в Кенії відбулися перші за 30 літ загальні вибори на багатопартійній основі і перші в історії країни прямі вибори президента. На вищий пост претендують вісім лідерів політичних партій, в тому числі теперішній президент республіки Даніель Арап Мої, який очолює державу від 1978 року.

В СОМАЛІЙСЬКОМУ ПОРТОВОМУ місті Кісмайю напередодні прибуття американських морських піхотинців в столицю Могадішу бандити вбили майже 100 осіб з місцевої еліти — священиків, лікарів, бизнесменів. Висловлюються припущення, що злочин скоєно за наказом полковника Омара Джесса, вождя одного з племен. Він боявся, що представники інтелігенції, скориставшись підтримкою, виступлять проти нього. Тим часом на словах Джесс схвалює американську місію в Сомалії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Уряд Билла Клінтона

Згідно зі своєю обіцянкою, обраний на 42-го з черги президента Америки губернатор стейту Аркенсо Билл Клінтон призначив уже перед святами Різдва Христового (за новим стилем) керівників найважливіших ресортів свого уряду. Давати якусь оцінку того уряду і його окремих членів та ще й позиції інтересів України — дуже трудно, а то й неможливо покищо. Билл Клінтон, — цілком зрозуміло, — вибирав кандидатів на окремі ресорти з-посеред тих, яких знав і яким довіряв. У деякій мірі орієнтувався на уряд останнього президента-демократа Джіммі Картера. Старався теж піти назустріч тим верствам і колам суспільства, які значно причинилися до його виборчої перемоги. Таким чином, в його уряді є три жінки, є чорний ветеран В'єтнамської війни, є репрезентація еспаномовної етнічної групи. Але все це для нас нові прізвища, які нічого нам не кажуть, і коли, наприклад, пригадуємо собі обличчя новопризначеного державного секретаря Воррена Крістофера, як високого урядовця за президентури Джіммі Картера — від того часу світ змінився, настала цілком нова констеляція міжнародних сил. Треба щойно знати ,,вірую" нового керівника американської закордонної політики і треба вичекати на його конкретні ходи. І це стосується всіх інших членів того уряду.

У ,,Ню Йорк Таймсі" з 23-го грудня 1992 року подано короткий зміст пресової конференції Билла Клінтона, на якій він представив кількох членів свого уряду, і наведено коротко заяви тих осіб. Всі вони дуже загальникові, не вносять нічого нового. Сам Клінтон поставив на перше місце своїх турбот, потребу спротивитися поширенню країн із зброєю масового нищення людей. Воррен Крістофер говорив про нові виклики, які ставить світ у добі після холодної війни, проте далекий від повної безпеки. Конґресмен Лес Аспін, новий секретар оборони, говорив про необхідність зберегти збройну потугу Америки, роблячи покладенням натиску не на кількість, а на якість, з використанням для справи оборони великих осягів американської техніки. З усіх наведених у ,,Ню Йорк Таймсі" найперших коротких і узагальнених заяв Билла Клінтона та новопризначених членів уряду видно, що всі вони свідомі того, що мають перед собою величезні, складні і трудні завдання.

Здається, що ніколи раніше не грав такої поважної ролі ,,переходовий час" від дня виборів 3-го листопада до інавґурації нового президента 20-го січня нового року, як тепер. Коли урядуючого президента перевибирають на другу чотирирічну каденцію, чи коли вибирають на президента кандидата, який вісім літ був віцепрезидентом, — як це було в попередніх виборах, коли йшлося про кандидатуру Джорджа Буша, — то ,,переходовий час" не грає ніякої ролі, він зайвий. Але тепер обрано кандидата, який був губернатором маленького стейту, не мав змоги пізнати проблеми такої великодержави як Америка та зокрема не мав ніякого досвіду у закордонній політиці, а до того Клінтон належить до іншої політичної партії, ніж 41-ий президент. Довгої мови короткий зміст — почекаймо кілька тижнів, а може доведеться почекати й кілька місяців, щоб мати об'єктивний образ нового уряду, його політики як цілости, та окремих членів уряду. Згадуючи президентуру Джіммі Картера українським громадянам автоматично згадується прізвище Збіґнєва Бжезінського, тодішнього дорадника Картера у справах крайової безпеки. Бжезінський досконало знав проблематику Східньої Европи і був приятелем України. Надія, що, може, Збіґнєв Бжезінський появиться в уряді Билла Клінтона, не здійснилася. Проте і в цілому уряді демократичного президента ми можемо знайти приятелів. Треба ж українській громаді в Америці докласти зусиль, щоб вони знайшлися.

КОМАНДУВАННЯ АРМІЇ ІЗРАЇЛЯ заявило, що з 415 депортованих палестинців — членів терористичної організації Гамас, десять осіб були вигнані без достатніх на те підстав. Їм дозволять повернутися. Однак з тексту комюніке міністерства оборони Ізраїля водночас виливає, що повернені палестинці мусять стати перед воєнним трибуналом за причетність до антиізраїльських виступів.

Микола Рябчук

ЧИ ЗМОЖЕ ДІЯСПОРА УТРИМУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ?

IV

Проста аритметика показує, що українська діяспора при всьому своєму ентузіязмі (але досить середніх статках) може зібрати на конкретну справу щонайбільше кілька мільйонів долярів, істотно обмеживши себе в інших доброчинних видатках та, по суті, знекровивши інші галузі свого громадського життя. Тим часом для 50-мільйонової України така сума не може бути надто істотною: бюджет України обраховується не мільйонами, а більйонами й сотнями більйонів. Щождо мільйонів, то це є всього-на-всього вартість одного військового корабля, літака чи однієї із тих ракет, що їх Україна безкоштовно (і без жодних ґарантій для своєї безпеки) передає Росії у рамках т. зв. ,,ядерного роззброєння".

Мільйонами обраховується, між іншим, і вартість майна колишнього СССР за кордоном, до поділу якого у нашого Міністерства Закордонних Справ ніяк не доходять руки (зате до випрошування грошей у діяспори ще й як доходять!); мільйонами обраховуються прибутки від російських нафтопроводів, що йдуть територією України в Европу; мільйонами обраховуються прибутки т. зв. ,,Авіаліній України" — химерного покруча московського ,,Аерофлоту" з українськими вишиванками...

Не можна, як я вже казав, наповнити чайними ложками діжку на кілька барелів, але тим більше не можна наповнити діжку з численними дірами, діжку, яка порожніє швидше, аніж наповнюється. Уряд В. Фокіна, безумовно, був саме такою ,,діжкою": заподіяні його бездіяльністю й некомпетентністю збитки обраховуються, вочевидь, не мільйонами, а мільярдами. ,,Україну розкрадали, як тільки могли, ,,прикриваючись балачками про приватизацію", — констатував нещодавно новий прем'єр-міністер України Л. Кучма. Очевидно, він не мав на увазі ані В. Масола, ані В. Щербицького, бож ті ніякими ,,балачками про приватизацію" не прикривалися, а мовчки робили, що могли...

Л. Кучма, скоріш за все, мав на увазі декого із фокінських міністрів, котрі укладали багатомільйонові контракти з зарубіжними фірмами про закупівлю в них коров'ячих ембріонів, кукурудзи й іншої всячини, після чого Україна не отримувала ні ембріонів, ні кукурудзи, ані заплачених грошей (чи отримували при цьому щонебудь укладачі контрактів, ми можемо тільки здогадуватись... Я, в кожнім разі, не сумніваюсь, що і Фокін, і його хвацькі хлопці будуть ,,суворо" покарані — усі вони, б'юсь об заклад, незабаром випірнуть у ближньому й дальньому зарубіжжі в ролі ,,послів" та ,,консулів", так що наша сердешна діяспора матиме ще не одну нагоду зібрати кілька мільйонів долярів для відкриття українських консульств у Ляс-Веґасі і Монте-Карло, аби фахівці з коров'ячих ембріонів, з марксистської політекономії та соціялістичного реалізму, а також із викриття західнього способу життя і зловорожих підступів українського буржуазного націоналізму мали змогу обстоювати інтереси України далеко за її межами, бо в самій Україні вони вже наобстоювались тих інтересів по саму зав'язку...).

А втім, пан Кучма міг мати на увазі й інший цікавий феномен, що його воліє не помічати преса діяспорна, хоч незалежна преса в Україні досліджує його досить ретельно, а саме: дивовижні комерційні здібності, що з'являються раптом в українських чиновників, як тільки вони посідають відповідальні державні посади — чи то президентського представника де-небудь, чи то міністра або його заступника. А ще більше ці здібності проявляються у їхніх близьких і далеких родичів: той, виявляється, біржу очолює, той спільне підприємство із західнім капіталом, той — банком яким-небудь завідує, а той — нерухомістю приторговує. Сімейна ідилья — куди там тій ,,корумпованій" Африці чи Латинській Америці!..

Безумовно, — і я вже про це казав, — Україна потребує міжнародної допомоги. Не харчами й не одягом, бо це, слава Богу, не Сомалія й не Боснія, тут ніхто не воює, не помирає з голоду й не ходить голий і босий. І навіть не грошима — хібащо під стабілізаційний фонд для запровадження власної, конвертованої валюти. Україна потребує західніх інвестицій і техніки (але в жодному разі не в державні сектори економіки!), потребує незалежної преси й культури, альтернативної освіти і самостійних — самодіяльних і самоврядних — громадських інституцій. Україна потребує розбудови громадського суспільства — всіх тих форм самоорганізації свого публічного життя від політичних партій і церковних громад до кредитівок,

(Закінчення на стор. 3)

КИТАЙ — ЕКОНОМІЧНА НАДПОТУГА НА ПОЧАТКУ НОВОГО ТИСЯЧОРІЧЧЯ?

(м. б.) ,,Якщо економіка Китаю ростиме так скоро у найближчих двадцяти роках, як розвивалася за останніх 14 років, то вона стане найбільшою економікою світу", — твердить ,,Економіст" у числі з четвертого грудня ц. р. Коли б це не такий поважний періодик як ,,Економіст", можна б не брати цього надто поважно. Але цей орган наводить у довшому есеї досить даних, дещо з них варто передати читачам ,,Свободи".

Зачинаючи економічну реформу в Китаї 1978 року, Денґ Шіяопінґ поставив собі завдання — вивести Китай з пут сталінського центрального плянування, державної власности на засоби продукції та відкрити економіці Китаю двері у світ. Успіхи цього задуму просто нечувані. Годі перевантажувати читача статистичними даними, вистачить сказати, що останні роки валова продукція Китаю росте пересічно на 9 відс. річно, в той час, як американська — на третину того. Коли на тому відтинку все піде так і далі, економічний розвиток Китаю дорівнюється такому ж Японії, Південної Кореї і Тайвану. Звільнення китайських хліборобів із пут комун піднесло продукцію збіжжя в Китаї втричі, у тому відношенні зменшилося теж число населення, яке жило раніше нижче рівня убожества. Населення нині не голодує, як раніше. А треба не забувати, що воно становить один більйон двісті мільйонів! Китайська валюта здорова, держиться довший час на рівні 5.5 юанів за доляр. Автор пише: ,,Пересічно за останні 14 років валова продукція Китаю росте на 6.5 відсоткових пунктів скоріше ніж ЗСА. Коли така різниця у темпах розвитку продовжуватиметься то після 2010 року Китай буде з найсильнішою світовою економікою. Коли б нині Китай дорівняв валовою продукцією Тайванові, його економіка перевищила б економіку країн ЄЕСД (Організації для економічної кооперації й розвитку).

При переході від контрольованої господарської системи до вільного ринку в Китаї, як і всюди, виринає подвійне завдання: перевести зміну у якнайменш болючій формі та позбутися партократії. Денґ Шіяопінґ рішив не переводити обидва завдання нараз, і, що звучить як парадокс, — перейти на капіталізм при співдії з партократами. Партократи мають завдання уважати, щоб хвиля перемін не підійшла надто високо і заскоро не змела все. ,,Коли бредеш річкою, мусиш чути камінчики під босими ногами", — вчить стара китайська мудрість. Партократи забезпечують поступовий, обережний хід переміни економічної системи. Китайці кажуть: та ж і в Тайвані, і Південній Кореї економіка розцвіла під автократичними режимами.

Китай у більшості хліборобська країна. Беручи це до уваги, Денґ зачав свої реформи від села. Скасував хліборобські комуни і встановив вільні ціни на харчі. Це піднесло добробут, країна перестала голодувати. Щойно тоді перейшов до реформ в індустрії. Першими кроками було скасування адміністративних альокацій, Денґ піддав це під контроль ринку. Про ціни стала рішати дефіцитність продукту, а не плян. Нині залишилося усього 20 продуктів, де ще рішає плян-бюрократія. Відкрито шлях для ринкової компетиції. Правда, нині ще біля 53 відс. підприємств контролює держава. Але індивідуальні і колективні ростуть з дня на день.

Не всі підприємства можуть бути приватизовані. Є між ними гіганти. Наприклад, сталеварне підприємство над рікою Янґзі — це ціле містечко з 300,000 мешканців, в тому 120,000 робітників; для цієї фабрики існує шпиталь на 2,000 ліжок, 47 шкіл. Такі фабрики покищо залишаються під контролем держави, але їх відбюрократизовується по можливості, головно скорочуючи зайві позиції. Керівні позиції заповняються людьми, які виявили себе талановитими, а не заслуженими партійцями. Та ріст в індустрії проявляється головно у розбудові малих підприємств на периферіях, по селах, з метою відлюднення міст. Коли десять літ тому було в Китаї 1.5 мільйона індустріяльних фірм, які затруднювали 28 мільйонів робітників, то нині 19 мільйонів із 96-ма мільйонами робітників. Їхня продуктивність росте майже 30 відсотків річно. Економіка Китаю, маючи на увазі особливості того терену, геополітичні, екологічні, соціологічні, ну й найголовніше, демографічні, швидко росте, можна навіть сказати — цвіте. Парадоксальне те, — що для нас таке незрозуміле, — не відбудовується під керівництвом партії! Партія далі веде. Партія там не здискредитована, як у Росії. Тому вона далі має авторитет контролювати усе життя, в тому й економічну діяльність через високо сцентралізовану, і всеобіймаючу систему нагляду. Сітка нагляду розтягається з Бейджінґу до найдалі віддаленого селища над фабриками, школами, поселеннями, словом, усім життям. А як на це реаґує звичайна людина?

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про новорічні святкування

Із цими ,,гучними" новорічними святкуваннями щось так, як і з новорічними постановами: звучать вони дуже гарно і надійно, але коли приходить до їхнього здійснення, то часто вони не такі як заплановано.

Бо чомусь майже кожен хоче цю особливу ніч, коли закінчується один рік, а розпочинається другий, невідомий, провести радісно, гучно, зі співом, і добре випиваючи та ще у приємному товаристві. Але коли навіть таке є в пляні — у виконанні не все так виходить як хотілося. Або товариство не дуже таке приємне, або надто усі присутні вдають цю веселість, якої насправді не відчувають, або забагато похмілля... У кожному разі ця, здавалося б, невідклична веселість зустрічі нового року не завжди весела і тому не кожному відповідає. Коли поспитали ми в нашому вузькому колі хто і як вітає тепер Новий рік або хто пригадує якусь зустріч його особливо — кожний застановлявся доволі довго.

— А ти як будеш цього року святкувати прихід нового року? — ставлять і мені питання.

У мене відповідь від довгого часу завжди ця сама: спокійно і без забави, у себе вдома.

Воно справді ввійшло вже у звичай — ще з часів, коли мій довголітній друг життя, як лікар, голосився завжди до праці у лікарні на відділ нещасливих випадків і це добровільно — бо для нього саме така праця була найкращим ,,святкуванням" і найкращим переходом у черговий рік.

Важко було не погодитися із таким рішенням і тому мені припадала доля самітного домашнього перебування із книжкою в руках, або при телевізійному апараті. Коротко після 12-ої години розпочинав завжди дзвонити телефон із стереотипними побажаннями від найближчих членів родини і на тому святкування кінчалися. Часто цей спокійний вечір був получений із пильнуванням дітей, відтак внуків — тепер і це вже не потрібне, а однак звичай проводити зустріч нового року самітно вдома залишився, бо до забав уже не пора. Кожний шукає на цей вечір товариства добрих знайомих чи однолітків, коли, однак, більшість із них вже на Бавнд Бруку — тоді це не надто можливе. І хоча добре знаємо, що такі новорічні забави часто зовсім не так веселі, як виглядають на віддаль, так хотілося б ще раз пережити справжнього традиційного ,,Сильвестра" з музикою, шумом і головокружним вальсом.

Кажете дорогі читачі, що вже запізно про таке і мріяти? Може і правда, але чомусь саме тепер пригадується, що навіть за ,,давніх, добрих часів" не всі люди вважали, що може бути надто пізно на забаву. Ось саме минає тепер 50 років як славний у передвоєнному Львові ,,меценас" Степан Федак витанцьовував на новорічній забаві цілу ніч, на ,,Молодій Громаді" — ґалянтно просив до вальса чи коломийки кожну присутню пані, хоча йому було 77 років. А найбільшу забаву мала я, коли він не пізнавши в метушні забави власну внучку її попросив до танцю, та ще і поцілував в руку.

Отже і колись не вік, а хто як себе почував мало велике значення.

Останні два роки і ті, що святкували гучно на забавах і ті, що сиділи самітно вдома були під враженнями політичних подій і перемін, які так дуже вплинули на характер новорічних зустрічей, особливо у нашій спільноті. Була причина на радість, на надію, на свобідне згадування минулого, коли то треба було святкувати подвійно — один раз 1-го січня, а відтак тихо, але сердечно — 14-го. А навіть у новорічну ніч святковано двічі — один раз о 12-ій, а вдруге на український час о год. 2-ій вночі.

Цікаве, як воно буде тим разом? Якщо не дуже весело, то ануж загостить до нас надія? У мене вона не згасла. Може, таки, спокійно, затишно і радісно зустрічатимемо цей невідомий 1993 рік.

О-КА

Марія Храплива

ПРИГОДА З ВАРЕНИКАМИ

Було це в тюрмі в Перемишлі. У 1939 році польські тюрми були виповнені українською свідомою молоддю. Признаюся, що мені навіть цікаво було побачити, як виглядає життя в тюрмі, де вже стільки моїх знайомих ,,сиділо". На моє велике здивування, воно не було таке стабільне, якби здавалося. Можна позбавити людину свободи, замкнути її в тюремній камері, стежити за її кожним кроком, але не можна ув'язнити її думки. Вона жива й вигадлива.

Згідно з нашою прикметою нескорености і змислу організуватися, коли в біді, ми були зорганізовані й у тюрмі. Ми мали свого провідника, який, звичайно, був вже зі стажем політичного в'язня. Від нього ми отримували розпорядження, ми писали листи-,,ґрипси" на бібулках до кручення папіросів, ми провадили розмови азбукою Морзе, або знаками для глухих (,,на-міґи"). Все те, очевидно, було заборонене і за те карали, коли приловили ,,на гарячому". Наші ,,опікуни"-вартові наприклад знали, що я мала олівець і, що від мене виходили ,,ґрипси", але їх кількакратні ревізії у моїй камері-поодиночці, не могли його знайти. А він маленький був замотаний у ручній щітці до замітання долівки.

У перемиській тюрмі було внутрішнє квадратове подвір'я, обведене довкруги стінами. В тих стінах, мов ластівчині гнізда, видніли малі заґратовані вікна камер. Така обстанова була неоціненною дорогою комунікації для нас. Ми могли бачити лиця інших в'язнів у вікнах протилежних і бічних стін і розмовляти з ними. Дівчата і хлопці навіть ,,романсували", розуміється, криштально-платонічно. Наші незабутні тюремні витівки злагіднювали гострі канти дійсности і розважали нашу тугу.

Ну, добре, але де тут у тім сценарії є місце на вареники і на пригоду з ними? І як вони, ті вареники, могли замандрувати до замкнених камер із заґратованими вікнами? А на це вони й є українські вареники, що могли і дійшли, хоч і з пригодою, але таки до своєї цілі дійшли!

А було це так: у мене за стіною ,,сиділо" троє дівчат політичних в'язнів. Їх саме покарали голодівкою за довгий патик (знаряддя комунікації зі сусідніми камерами), який у них знайдено в сіннику. Їм присудили два тижні голодівки, то є, щодругий день лиш вода й кусок хліба, а поміж тим нормальний в'язничий харч. А я, будучи ще у слідстві, мала свій власний харч, який приносили мені кожного дня з дому. Це можна було мати, аж до першої кари. Мені жаль стало дівчат і я постукала морзеткою до них: ,,Завтра буде п'ятниця й я напевно дістану з дому вареники. Збережу їх для вас, якщо видумаєте, як їх вам передати". Ах, вареники! Ніяк не можна пропустити такої нагоди, щоб не поласувати їх! Ірка була найбільше підприємчива між ними й думка її почала завзято працювати. Думала, думала й видумала!

Вона одна була вже засуджена й мала дозвіл вишивати. Отже вона з ниток до вишивання сплете такий довгий шнурок, щоб дістав дещо поза моє вікно. Один кінець шнурка прив'яже цупко до ґрати свого вікна, а другий кінець обтяжить куском мила, щоб можна було кинути ним вбік до мене. На знак від них, то є на стук у стіну, я маю вилізти на табурет, що під вікном і висунути надвір крізь вікно щітку до замітання. Тоді Ірка перекине через неї свій шнурок, я прив'яжу завинені у велику хустинку вареники і, знов же на знак від них, перепхаю їх поміж ґрати і пущу. Треба, однак, чекати вечора. Тоді вартовий, звичайно, проходжувався з карабіном по подвір'ї туди й назад, до-і-від нашої стіни.

Наші хлопці, очевидно, були повідомлені і зацікавлені в тому, щоб наша ,,стратегія" вдалася. Всі ми були емоційно наснажені. У вікнах видно було лиця в очікуванні сенсації. У тюрмі така ситуація прибрала прикмети великої події й загального хвилювання.

От вже й вечір. На подвір'ї засвітили лямпу. Вартовий проходжується. Раптом стук у стіну. Вартовий саме йшов у протилежний бік. Я висунула крізь вікно щітку. Шнурок зручно кинений зачепився за волосіння щітки. Я втягнула кінець його в середину і сильно прив'язала до нього клунок з варениками. Треба знов почекати, аж вартовий буде йти в протилежний бік. Знов стук у стіну, знак, що можна пустити клунок. Я пропхала його з трудом поміж ґрати і пустила. І тут сталося щось непередбачене й несамовите! Вікно дівчат було перше, а моє друге від кута, де сходилися дві стіни тюрми, а в куті була ринва. Мій клунок з розгону вдарив об ту ринву. Розніссся проразливий звук. Всі завмерли з переляку. Вартовий нервово оглянувся і побачив як по стіні, прямо над канцелярією начальника тюрми, швиденько посувається вгору білий клунок. Він був так заскочений тою невидальщиною, що крикнув: ,,І сконд оне то цьонґов!" (і звідки вони це тягнуть!). Це викликало спонтанний і нестримний регіт глядачів. Всі вони були у вікнах і реготали на повні груди! такого веселого сміху ті мури зроду не чули.

Дівчата не могли довго насолоджуватися варениками, скоренько ,,сконсумували" їх і заки вартовий прибіг, відчиняючи всі коридори, дівчата вже ,,спали". Він безрадно подивився лиш крізь ,,візитирку" їх дверей і сказав: ,,о, як удайов, же сьпьов". (о, як вдають, що сплять).

Він, певно, й донині дивується, звідки взявся той клунок і не знає, що в нім були українські вареники, які мають магічну силу.

Китай...

(Закінчення зі стор. 2)

Вона бачить, що її добробут росте, і не заперечує. Приймає, що так має бути у державі, де один більйон двісті мільйонів населення...

Чому тут реакція інша, як у колишньому СССР? 1. Економіка СССР завела, а під керівництвом КПК розцвітає, і народ це відчуває; 2. Три чверти населення Китаю — селянське, Денг зачав реформи від того, щоб удоволити інтереси тої більшости; 3. в Росії під проводом колишнього видатного комуністичного лідера, Єльцина, виринула під західніми впливами альтернатива до партократії; в Бейджінгу були демонстрації студентів й інтелектуалів, і тому кінець; 4. з комунізму в Китаї залишилася тільки назва. Ідеологічний елемент наче розплився і Комуністична партія веде перед у процесі перетворювання економіки Китаю на капіталістичну. Завдання партії зводиться до того, щоб втримати дисципліну понад більйонового населення країни у період цієї переміни, не як роля російських й українських партократів — захоронити свої позиції нової кляси буржуїв-панів.

Закінчуючи огляд економічної політики Китаю, автор есею пише: „Китай проводить реформи методою „відкритого кінця", тобто прагматично, експериментуючи, диверсифікуючи, децентралізуючи. Головний мотор — компетиція. Компетиція між районами, фірмами, стилями індустріяльної економіки. Китай скинє зі своєї системи комуністичну позлітку, коли вона стане перешкодою у розвитку. Наразі ідеологія виконує корисну ролю, тримає систему вкупі. Західні держави перейматимуться нині малими проблемами, зв'язаними з Китаєм: обмеженням імпортів перед заливом дешевих індустріяльних продуктів з Китаю, продажами ним зброї, студентськими дисидентами. Це малі речі. Що буде, коли після 2 000 року ця п'ята частина людства, вже нині такий поважний економічний конкурент, стане насправді заливати світ своїми індустріяльними продуктами? Що з такою загрозою, особливо для ЗСА? Колись Наполеон сказав, що коли Китай пробудиться, потрясе світом. Виглядає, що до того іде.

Це загроза. Але не для України. Для нас цей запаморочливий економічний ріст Китаю повинен бути цікавим, бо Україна проходить жахливі судороги переходу від командної до вільної господарки, а в ході того говориться там про „китайський зразок"; тому цікаво ним поінтересуватись. І не забути про одне: китайська комуністична верхівка не перетворилася там у знать, нових панів, як в Україні, і тепер виглядає, що ці китайські комуністи працюють над тим, як вивести їх батьківщину з халепи, коли наші і російські борються за втримання своїх посад і привілеїв. А це — основна різниця.

Чи зможе...

(Закінчення зі стор. 2)

спортових клюбів, жіночих, молодечих та інших організацій, що їх так блискуче витворила, — власне, перенесла з Галичини й розвинула українська іміграція на Заході.

Саме на розбудову структур громадського суспільства, гадаю, й повинні спрямовуватись наші головні зусилля. А про державу нехай уже дбає вона сама: для цього є Уряд і є податки, які не можуть бути занадто малими, бо спорожніє каса, але й не можуть бути занадто великими, бо заморозять будь-яку бизнесову ініціятиву. Якщо Урядові з якихось причин забракне грошей, він повинен позичити їх у іншого уряду або у власних громадян. Якщо ж він не здатний нікого переконати в доречності такої позики, чи у власній надійності, то такий Уряд, звичайно ж, повинен зрезигнувати.

Держава в цілому світі — це не об'єкт для обожнення, а лише суто технічний засіб, необхідне зло, яке всім нам доводиться терпіти й фінансувати, аби не зіткнутися з анархією, злом іще більшим — внутрішньою анархією або чужоземною окупацією. По суті, ми наймаємо уряд для виконання певних технічних функцій, і ми звільняємо його, якщо він зі своєю роботою не справляється. Ми повинні сумлінно сплачувати податки для того, щоб держава могла існувати, але ми в жодному разі не повинні займатися філантропією, збираючи гроші для збанкрутілого уряду.

Бюрократичний монстер здатний ковтнути будь-які суми, навіть не облизавшись. Можна допомогти голодному, давши йому шмат хліба, але не можна допомагати п'яниці, що пропиває все і готовий пропити ще більше. Можна допомогти людині, яка хоче розпочати свій бизнес і має конкретну, переконливу програму діяльности, але не можна фінансувати лендаря, котрий сподівається виграти гроші в рулетку, успадкувати мільйон від американського дядечка чи просто дістати „велфер" собі і своїм нащадкам до 'надцятого коліна'.

Фінансуючи збанкрутілу державу, ми, по суті, фінансуємо бездіяльний, некомпетентний, скорумпований, антинародний уряд, ми подовжуємо політичне життя фокіним, пехотам, слепіченим та іже з ними. Фактично ми підтримуємо відсутність реформ, ми підтримуємо неефективність т. зв. „державної" (номенклятурно-монопольної!) промисловости та колгоспного (номенклятурно-феодального) сільського господарства. Ми підтримуємо хамство в державних установах і нерозгерманений досі сфері обслуговування, ми підтримуємо паразитизм, ледарство і злодійство, ми підтримуємо совєтизм в Україні у найгірших його проявах.

При цьому ми наївно вважаємо, що головне — українська держава, її розбудова й зміцнення; а яка вже вона буде за своєю внутрішньою суттю — це справа десята. Можливо, це й слушна думка щодо інших держав, інших націй, але не щодо української, з її специфічним етнічним складом, з її денаціоналізованою й совєтизованою свідомістю. „Україна може бути або демократичною, або ніякою", — стверджує український політолог Володимир Рубан, і я гадаю, над цими словами варто задуматись. Варто принаймні задуматися над тим, що торік 1-го грудня щонайменше половина людей голосувала не за абстрактну „українську ідею", а лише за більшу кількість м'яса, ковбаси й масла; вони голосували не так за Україну, як проти Москви — проти визиску, неладу, безгосподарности і корупції. Але якщо українська влада доправджує до ще більшого неладу й злиднів, демонструє ще більшу безгосподарність і скорумпованість, то можна не сумніватися, що населення Харкова і Донецька, Одеси й Херсону не стане терпіти цієї влади тільки тому, що вона — „українська". Вони знову підуть за тим, хто пообіцяє їм більше м'яса більше масла, — хоч за Єльцином, хоч за Жириновським, хоч за самим дідьком. І тоді вся наша „розбудова держави" може луснути, як мильна бульбашка, при першому подуві крижаного вітру з Москви, тому що охочих її боронити знайдеться не більше, ніж три чверті століття тому під Крутами.

Підтримуючи уряд Фокіна (в тому числі його закордонні представництва), ми підтримуємо не так „розбудову держави", як її руйнацію, оскільки саме цим займався згаданий уряд протягом року: саботуванням реформ, розбазарюванням решток майна і повсюдною дискредитацією самої ідеї української незалежности, маштаби й наслідки чого ми досить мало собі уявляємо.

Українська діяспора вже не раз показала своє уміння бути щирою й щедрою, й надзвичайно жертвеною, коли йдеться про Україну. Вона справді великодушна в своєму патріотизмі, але й нерідко простодушна в його конкретних виявах. Мало хто, я помітив, робляючи датки на українські посольства, запитує: а куди, власне, йдуть ті кошти, що їх український Уряд отримує в Києві за посольства американські, англійські, французькі тощо? Адже ті платять Києву за приміщення аж ніяк не рублями і не купонами...

Мало хто, офіруючи на Чорнобиль, намагається з'ясувати згодом, хто з його жертв і що саме отримав із того дання. Мало хто, переправляючи в Україну десятки і сотні комп'ютерів, цікавиться потім, у яких саме школах ті комп'ютери діють, а в яких їх розкрали, зламали чи просто сховали під замок — від гріха подалі. І тим більше ніхто не задається питанням, чому саме комп'ютеризацію України слід починати з державних шкіл (на які все одно комп'ютерів не настарчишся), а не, скажімо, з університетів, з бібліотек (бодай із Центральної, наукової), не з редакцій незалежних газет і журналів, для яких часто-густо навіть дідівська друкарська машинка (з „одиничкою" замість „і") є не абияк розкішшю.

Всі ці запитання у загальному вигляді можна сформулювати приблизно так:

1) Хто в діяспорі ініціює ті чи ті програми допомоги для України і яким чином визначається пріоритетність реалізації тих або тих програм? Чи існує взагалі конкурс таких програм і чи створюється якась рада експертів для їх фахової й неупередженої оцінки? Чи розглядаються ці програми саме як програми, тобто — з визначенням конкретних місць і термінів їхньої реалізації, з обрахунком потрібних фінансових і матеріяльних затрат, з визначенням конкретних людей, які відповідають за реалізацію конкретних частин програми і згодом про цю реалізацію докладно звітують? Чи залучаються до цього зацікавлені особи й організації з України і яким чином? Чи створюється якась авторитетна наглядова рада, яка стежить за реалізацією проєктів? Чи обговорюється все це публічно й відкрито у пресі, з обов'язковим з'ясуванням протилежних точок зору „за" й „проти"?

2) Якщо все це не робиться, то чому?

Інакше кажучи: що для нас важливіше — ефектність чи ефективність?

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ПРЕСИ

Останнім часом до амбасади України в Вашінгтоні надходять десятки схвильованих листів від українських американців з приводу пресконференції головного радника прем'єр-міністра України та голови Ради з альтернативної економіки Ігоря Маркулова, яка транслювалася у програмах мережі C-SPAN 25-го листопада. Потік таких листів, а також телефонічних дзвінків багаторазово збільшився після публікацій в пресі української діяспори, зокрема в газеті „Свобода", статтей, які фактично закликають читачів розпочати кампанію протесту проти дій амбасади. У листах, що надходять до нас після таких публікацій, амбасаді дорікають (часто-густо у різкій та нетолерантній формі) за проведення цієї пресової конференції, участь в ній представників амбасади і навіть амбасадора та, найголовніше, за те, що І. Маркулов надав перевагу російській мові під час свого виступу перед пресою Вашінгтону. У зв'язку з тим, що амбасада України, яка працює у Вашінгтоні лише півроку, має дуже невеликий штат і перевантажена політичною та дипломатичною роботою в інтересах молодої української держави, ми не можемо відповісти кожному автору листів та листівок з приводу пресової конференції І. Маркулова.

Втім, добре розуміючи збентеження почуття наших братів в Америці, їхнє природне вболівання за долю рідної мови, кожний успіх чи невдачу України вдома й за кордоном, хотіли би через українську пресу в Америці звернутися до всіх американців українського походження з роз'ясненням становища амбасади з цього приводу.

Перше. Амбасада України в ЗСА не організовувала і не проводила цієї пресконференції. Організатором і господарем пресконференції І. Макулова з його ініціятиви була Комісія з питань сільського господарства Палати Репрезентантів Конгресу ЗСА, пресслужба якого звернулася до амбасади із проханням надати допомогу в перекладі виступу І. Маркулова.

Друге. Редакція C-SPAN помилково відрекомендувала І. Маркулова віцепрем'єр-міністром України, не дивлячись на правильну інформацію пресрелізу амбасади, своєчасно розповсюдженого в пресі та надану редакторові програми.

У цьому зв'язку амбасадор України в ЗСА 27-го листопада надіслав листа до редакції C-SPAN із проханням оприлюднити та визнати перед авдиторією ці прикрі неточності телепрограми.

Третє. І. Маркулов говорив російською мовою тому, що він, на превеликий жаль, ще не володіє українською мовою у тій мірі, щоб вести дискусію зі специфічних і, часто, чутливих питань українсько-американського співробітництва в галузі економіки. Росіянин за походженням, І. Маркулов належить до числа фахівців високої кляси, які усією душею вболівають за українську справу і багато роблять для України, як повноправні громадяни демократичної країни. У цьому зв'язку хотіли би нагадати, що в Україні сьогодні проживає понад 11 мільйонів росіян та 3 мільйони громадян інших національностей. Чимало з них не вивчали української мови і змушені робити це зараз в дорослому віці. Цей стан є наслідком тієї політики русифікації, яка проводилася в нашій країні протягом трьох століть, а особливо впродовж останніх 75 років. Подолати тяжку спадщину цієї політики неможливо за один рік незалежного існування української держави. Амбасада просила би читачів української преси в Америці зважити й на те, що Україна будує демократичне суспільство, в якому не буде місця будь-якій дискримінації, в тому числі й дискримінації щодо рідної мови громадян більш як 100 національностей, що мешкають в Україні. Їм ми також завдячуємо те, що Україна здобула свою незалежність, бо їхні голоси приєдналися до мільйонів голосів українців у всенародному референдумі, який вирішив долю державности України рік тому. У часи, коли в світі вирують національні конфлікти та етнічні зіткнення, політика національної гармонії і злагоди, що її проводить парламент, Президент і Уряд нашої держави, робить Україну сильнішою і дає впевненість у тому, що ми разом побудуємо велику цивілізовану країну.

Четверте. Україні конче потрібно змінити упереджений погляд, що подекуди поширюється в американських засобах масової інформації про сучасну політику, економічні реформи, соціяльні проблеми України в складні часи становлення її державности. В американських газетах і журналах мало не щодня друкуються тенденційні, або відверто необ'єктивні статті, які не можуть дати пересічному американцеві правдивого уявлення про справжній стан речей в Україні. Амбасада вважає, що попри всі вади пресової конференції І. Маркулова, вона дала змогу широкій телевізійній авдиторії зрозуміти, що Україна буде надійним економічним партнером ЗСА та інших розвинутих країн, готова на взаємовигідне співробітництво зі світом, та впевнено будує демократичну ринкову економіку, де панувати ме право приватної власности й підприємництва в інтересах добробуту української держави та всіх громадян України.

П'яте. Українці в Україні, та їх представники в амбасаді України в ЗСА, глибоко вдячні нашим братам і сестрам в Америці за щиросерді поради, підтримку та допомогу у непростій роботі першої в історії нашої країни амбасади в З'єднаних Стейтах Америки. Разом з тим ми вважаємо, що всі ми маємо бути толерантними один до одного і, зважаючи на історичну долю України, не мусимо робити поспішних висновків і незаслужених звинувачень.

Користуючись нагодою, хотіли би ще раз підкреслити ту важливу ролю, яку відіграє українська громада у розбудові першої амбасади України в ЗСА та в розвитку партнерських українсько-американських відносин.

Амбасада України
Вашінгтон

18-го грудня 1992 року

Вечір УНСоюзу в Рочестері

Традиційний Вечір УН Союзу, Відділу „Запорозька Січ", відбувся 21-го листопада 1992 року. Зустріч союзовців з головним радним Володимиром Корчинським відбулася в шкільній залі св. Йосафата.

Петро Дзюба, голова Відділу, привітав усіх присутніх, зокрема представника Головного Уряду В. Корчинського і о. шамб. Романа Ґолембу.

В. Корчинський переповів історію УНСоюзу і розповів у подробицях про діяльність Союзу для розбудови української науки і культури. Згадав про щоденник „Свобода" і про журнал „Веселка", розповів про видання корисних книжок в минулому і теперішньому часі, як ось видавання Енциклопедії Українознавства в англійській мові.

УНСоюз уділяє стипендії українським студентам і допомагає в розбудові української держави. УН Союз спонзорував концерти ансамблів з Польщі, з Бразилії, а останньо з України. Саме тепер організує концерти хору „Думка" з Києва. Вкінці закликав присутніх приєднувати нових членів.

Парох української католицької церкви св. Йосафата о. шамб. Р. Ґолемба розпочав і закінчив молитвою офіційну частину вечора і також закликав, щоб приєднувати нових членів для Союзу.

Опісля П. Дзюба закрив офіційну частину вечора, також заповів, що в наступному році Відділ буде святкувати своє 80-ліття та просив до вечері, яку приготовили членкині під зарядом Христини Дзюби.

Такі зустрічі скріплюють і популяризують УНСоюз.

Іван Лехновський

НЕ ТЕ ПРИМІЩЕННЯ

У дописі про святкування 50-ліття УПА у Дітройті пера М. Ласовської-Крук, що появився у „Свободі" ч. 242, 22-го грудня помилково подано, що оце святкування відбулося в українській католицькій церкві, а має бути в Українському Культурному Центрі.

Ред.

УРЯДОВА КОМІСІЯ в Південно-Африканській Республіці, очолювана членом Верховного суду Річардом Голдстовном, оприлюднила висновки розслідження причин насильства в країні. У своєму звіті комісія звинувачує керівників Африканського національного конґресу і зулюської партії Інкати в „нездатності вжити ефективних заходів для припинення братовбивчої війни". В документі підкреслюється, що саме ворожнеча між цими двома чорними організаціями є головною перешкодою на шляху до нової, демократичної, нерасової Південної Африки. Як відомо, від січня 1992 року у висліді збройних сутичок в африканських передмістях Йоганнесбургу й інших міст загинуло понад 3.000 осіб.

У ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашого незабутнього
СИНА, БРАТА і СЕСТРІНКА

бл. п. інж.

Романа Іванчишина

ст. пл. куреня „Хмельниченки"

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві Покрова Преч. Діви Марії в Бронкс, Н. Й.
дня 9-го січня 1993 р. о год. 9-ій ранку

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть також відправлені
в катедральній церкві св. Йосафата
в Торонто, Канада
і в обителі ЧСВВ, Куритиба, Бразилія

Про молитви за душу бл. п. Романа просить

РОДИНА

У ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОГО
250 дол. на стипендійний Фонд СУА;
200 дол. на Фундацію УВУ;
100 дол. на Пластові видання в Україні

склали І. і В. ІВАНЧИШИН

У глибокому смутку повідомляємо
родину, приятелів і знайомих,
що в понеділок, 28-го грудня 1992 р. на 71-му році життя
у Філядельфії, Па. по довгій недузі упокоївся в Бозі
наш ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

Корнило Дмитрук

ПАРАСТАС в п'ятницю, 1-го січня 1993 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться в суботу, 2-го січня 1993 р. ПАНАХИДОЮ в год. 9-ій ранку в похоронному заведенні Насевичів. ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ відслужиться в церкві Христа Царя при 17-ій і Каюґа вулицях. Тлінні останки будуть поховані на католицькому цвинтарі св. Марії.

Горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ ДМИТРУК з дому ОПЕТНА
доньки —
ОЛЕНА ДАРМОГРАЙ з чоловіком ІВАНОМ
СОФІЯ ПЕТЛЬОВАНА з чоловіком БОГДАНОМ
невістки —
МАРІЯ ҐРУС з чоловіком ЙОСИФОМ
РОЗАЛІЯ БІЧ з чоловіком ЯКОВОМ
зять — ВОЛОДИМИР МІХАЛКО
з'ять — МИКОЛА МІХАЛКО з дружиною ОЛЕНОЮ
невістки —
ОЛЬГА МІХАЛКО
ДЖЕЙМІ ПЕТРОВИЧ з чоловіком СТЕНЛІ
з'ять — МИХАЙЛО МІХАЛКО
і внуки

Діяльність 1-го Відділу СУА

У неділю, 6-го грудня, в домівці СУА в Ню Йорку відбулися 71-ші Річні загальні збори 1-го Відділу СУА. Членки прибули численно, щоб вислухати звітів про зроблену річну працю та вибрати нову управу на 1993 рік.

Голова Лідія Маґун відкрила збори молитвою. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членок, що відійшли від нас у вічність. Після відчитання порядку нарад вибрано президію зборів: Катрусю Папугу предсідницею, а секретаркою Соню Костоюк. Делеґаткою від Округи була Уляна Ганущак. Маленькою церемонією в присутності голови Лідії Маґун та організаційної референтки Дарії Чижик прийнято нову членку, Параскевію Ґав'юк.

Затвердивши склад номінаційної комісії та по відчитанні протоколу з попередніх річних зборів приступлено до звітування управи. Дарія Чижик, організаційна референтка, подала, що Відділ нараховує 83 членки. Референтка була в постійному контакті з членками , вела картотеку членок і листу присутніх на місячних сходинах, висилала картки з побажаннями з різних нагод. Культурно-освітня референтка Іванна Мачай читала на сходинах реферати на різні теми, вела імпрези, приготовляла до виступу дітей з деклямаціями і грою на бандурі. У жовтні заслухано цікаву доповідь про Олену Телігу, яку читала запрошена союзянка Ірина Іванчишин. Імпрези у Відділі відбувалися у співпраці з імпрезовою та виховною референтками.

На особливу увагу заслуговує референтура суспільної опіки. Референтки Соня Вацик і Єва Гарайда відвідували хворих та старших віком членок. Крім допомоги місцевим потребуючим, поширено харитативну акцію на країни поза межами ЗСА. З хвилею постання незалежної України допомогову акцію Відділу спрямовано власне туди: на медичний фонд та допомогу дітям Чорнобиля „Мама-86" передано через Головну Управу СУА 1,370 дол., вислано 10 пачок з одягом та харчами на суму 359 дол., на шкільні підручники та виставку дитячої літератури пожертвувано 480 дол. і на потреби церкви через єпископа Василя Лостена — 200 дол.

Голова Л. Маґун, відвідуючи Україну, нав'язала контакт зі Союзом Українок в Тернополі та передала союзянкам від Відділу 200 дол., а 100 дол. сиротинцеві. Перебуваючи в Перемишлянах (Львівська область), я сконтактувалася з тамтешнім Товариством Християнських Жінок і на підтримку їхньої ідейної праці передано 100 дол. і Сестрам Студиткам теж 100 дол. Докладно було подано про діяльність Союзу Українок Америки в газетах Тернополя і Перемишлян.

Відділ продовжує фінансову допомогу до Південної Америки і Югославії. Вислано для старечих домів Бразилії і Арґентини та для сиротинця в Бразилії 225 дол. і для о. Овада в Югославії 200 дол. Не забуваємо також про „бабусю", якій вислали 110 дол.

В обов'язки суспільної опіки входить теж стипендійна акція. Завдяки Відділові сестра Марія Керницька з Бразилії закінчила вищі студії докторатом, а тепер маємо стипендіята-богослова з України, який студіює в Римі. Річна оплата 300 дол. Чотири родини у Відділі є спонсорами і провадять листування зі стипендистами. Оцінюючи важливу працю Українського Музею, Відділ як член і спонсор пожертвував дотепер 6,000 дол. Дві треті членок Відділу є членами Музею. Під наглядом музейної референтки Анни Натини членки чергували та дарували дрібні мистецькі речі для музейної крамнички. Референтка завідувала мистецьким столиком на базарі під час фестивалю.

На покриття фінансових видатків членки складали грошові пожертви на суспільну опіку, а найбільшим джерелом прибутків був базар, котрим завідувала Катруся Папуга.

Слід згадати і працю господарської референтури на чолі з Дунею Кріль. Референтки приготовляли традиційну різдвяну вечерю, прийняття в День Матері, а на кожних ширших сходинах гостили нас смачним печивом та напитками.

Пресова референтка Марія Мотиль подавала інформації про діяльність Відділу до „Нашого Життя" та „Свободи".

Крім внутрішньої діяльности Відділ присвятив увагу зовнішнім зв'язкам. В американському журналі „Country Living" за січень минулого року появилося кілька сторінок кольорових світлин, які преставляють українські різдвяні традиційні страви із приписами. Це заслуга членки Стефанії Гуменюк та її синової Теодозії Гевко, яка є асистенткою головної редакторки журналу.

В той час, коли ЗСА святкували 500-ліття відкриття Америки, три українські кораблі-вітрильники приїхали, щоб взяти участь у цих святкуваннях. Українська громада Ню Йорку мала особливу нагоду привітати залогу тих вітрильників на святочному прийнятті, влаштованому 6 липня в Народному Домі, в якому взяла участь голова Лідія Маґун і від Відділу вручила трьом капітанам по 7 українських прапорів. Це була зворушлива і незабутня хвилина, коли члени залоги піднесли їх вгору.

Після звітувань референток Л. Маґун подала загальний огляд діяльности Відділу. Відтак делеґатка Округи Уляна Ганущак висловила признання за багатогранну працю та побажала дальших успіхів.

Голова контрольної комісії Леся Ґой ствердивши точність і фаховість касових книг, висловила признання скарбничці Стефанії Гуменюк та подала внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі.

На голову Відділу знову переобрано Лідію Маґун, яка 10 років провадить успішно 1-ий Відділ.

Марія Мотиль

50-ліття УПА в Рочестері

Рочестерська громада своєю присутністю гідно вшанувала 50-ту річницю постання УПА. Створений комітет, який очолив Роман Куціль, голова, і Остап Захарків та Василь Білан, заступники, вояки УПА і дві жінки-упістки. Свято було заплянуване на 1-го листопада, з яким збігаються дві значні річниці — листопадовий зрив 1918 року та смерть Слуги Божого Митрополита Шептицького.

Того дня відправились Служби Божі в наміренні українського народу, полеглих героїв за волю України, моління за угодника Божого Андрея. По полудні о год. 5-ій відбувся святочний бенкет в залі церкви св. Йосафата. Мистецьку частину виповнили наші молоді артисти фолкльорного театру Остапа Стахова зі Львова пісенним монтажем „Машерують вже повстанці..."

Парох церкви св. Йосафата о. Ґолемба поблагословив трапезу, яку приготовила М. Дзюба. По представленні священиків, представників організацій, почали свій виступ артисти зі Львова. Довготривалими оплесками вітала численна публіка львів'ян, які виконували повстанські пісні. Професор Потічний виголосив святочне слово про геройську боротьбу УПА та значення для самостійности України. Згадав про святкування 50-ліття в столиці України Києві, де і він брав участь. На його думку, все було в порядку, крім червоно-чорних прапорів, яких там було „забагато". А те, що у самостійній Україні ветерани не могли перейти Хрещатиком, то це нічого злого. Те, що комуністи носили транспаранти з написом „Геть фашистів з України", чи крики якоїсь московської шовіністки, „Як хочете України, то їдьте до Львова!", яке я сам чув — це нічого. Професор Потічний бачив тільки червоно-чорні прапори, яких було „забагато". Він ніколи в УПА тих прапорів не бачив, тільки жовто-сині? А був при УПА три роки! Явна неправда, я також був в УПА, і можу сказати, що ніяких прапорів там не було, не тому, що хтось їх там не хотів, а тому, що воно не було можливим, бо кожний мусів носити зброю, яка в'їдалася в тіло, якнайбільше амуниції, ну й якийсь кусок хліба чи бараболі. Кожному є зрозуміло, що ані в Києві, ні на Волині чи в Галчині, чи на Гуцульщині, тих прапорів я не бачив „забагато", бо ніхто нікого не примушує ті прапори носити, як було за Сталіна, бо уряд нинішньої України так само ті прапори любить, як і професор Потічний, а іншої влади там нема. Отже, якщо хтось їх носив, то з доброї волі і любови до них. Це прапори організації, за яку большевики в 1941 році замордували професорового батька і тисячі таких, як він. Я їздив по Україні цього року три тижні, але я не чув від українців нарікань на прапори, хіба від ліваків. Були нарікання на теперішній уряд, як побачили ми у багатьох місцях кам'яного чи металевого Леніна чи серп і молот. Того прапора не люблять московські шовіністи і українські коритники, і тут їх не бракує, а почувши професорове нарікання на червоно-чорний прапор, підсувались попри стіну і стискали професорові руку та ґратулювали йому. Видно, що та промова була для тих, хто після Другої світової війни твердив, що ніякої УПА нема, і Провід мусів висилати частини УПА на захід, щоб показати невірним Томам, що український народ бореться за свою волю. Коли ми прийшли, перша група, до Німеччини, то їхні часописи писали, що то є ті, котрих Алянти „вискрінінґували".

Голова комітету свята представив членів і членкинь УПА, які стояли перед публікою, а маленькі дівчинка і хлопчик вручали кожному представленому квітку.

Відтак відбулась друга частина свята, де знову театральний ансамбль проспівав ряд чудових повстанських пісень, в яких так правдиво зображена героїчна боротьба славної УПА, в ту страшенну важку, але найбільш героїчну добу в історії нашого народу. Славнем України закінчено це небуденне свято.

В. Ґулкевич (Рубач)

Географічна...

(Закінчення зі стор. 1)

topol", „Sevastopol"). Науковці та спеціялісти в Україні ще не рішили чи закінчення „-піль", яке вживається для Тернополя, стосується до тих вищезгаданих міст (до речі, на державних картах України ще вживається „Мелітополь" та „Севастополь"). Натомість, Рів не передається в Атласі як „Rovno", помимо відповідного зарядження Уряду України.

Виглядає, що автори окремих інформацій про держави світу під рубрикою „Nations of the World" не скоординували своєї праці з картографічними редакторами. Інформації про Україну, під її національним прапором, знаходяться в частині „Европа" (коли ще карта України знаходиться в підрозділі карт „Азії"). Тут ще помилково подано назви українських міст російською транскрипцією — „Krivoy Rog" і „Chernobyl" — на картах вони вже подані правильно („Kryvyy Rih і Chornobyl). В інформації про Росію є згадки про „Російське князівство" із центром в Києві.

Представництво Українського Картографічного Аґентства, яке знаходиться в Ню Йорку, вже переслало поправки та інші зауваги до інформації про Україну, які знаходяться в новому атласі. Україна також пропонує, щоб виділили для України окрему сторінку в атласі так, як практикується для інших держав Европи.

Редакція престижевого журналу „National Geographic Magazine" готує нову статтю про Україну, яка повинна появитися на початку 1993 року. Остання стаття про Україну появилася ще в 1987 році.

Твори...

(Закінчення зі стор. 1)

Елеонора Карпинич-Адамс проф. Стівен Шерер. Вступ до видання пише відомий український письменник Валерій Шевчук.

Одночасно із появою цієї книжки має відбутися міжнародна конференція на тему: „Вплив писань Григорія Сковороди на слав'янську культуру", яка заплянована на 18-19-го березня 1994 року в Стейтовому університеті Пенсильванії. Її спонзорують спільно Відділ слов'янських і східньоевропейських мов. Відділ філософії і Відділ релігійних наук цього університету. Запрошено доповідачів з Північної Америки і Европи, включно з Україною.

Видання книжки і конференція будуть коштувати приблизно 30,000 дол. П'ять тисяч отримано із Фундації Воскобійників, але університет звертається до українських установ і громадянства складати свої пожертви на ту ціль висилаючи їх на Видавничий Фонд ім. Лесі Українки для видань при Стейтовому університеті Пенсильванії. Усі датки можна відтягнути від податку. Адреса. Penn State University, Lesia Ukrainka Publication Fund, Dept. of Slavic Languages, N-435 Burrowes Bldg., University Park, Pa. 16802.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплетувати Альманахи УН-Союзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1904, 1906, 1921, 1924, 1925.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"